

Komplettering av ansökan

*Enligt diskussioner vid Ålands landskapsregering tis 13 september 2016
Ann Nedergård, Mia Westman, Mikael Wennström och Susanne Vävare*

Ansökan Paf-miljömedel

Miljöförbättrande åtgärder vid Långsjön och
Markusbölefjärden, Ålands Vattens vattentäkter.

Ålands Vatten Ab

Kontakt

Projektledare **Ann Nedergård**

ann.nedergard@vatten.ax

+358 (0)18 328613

+358 (0)40 7471333

www.vatten.ax

VD **Christian Nordas**

christian.nordas@vatten.ax

+358 (0) 18 328626

+358 (0)400 723 685

Komplettering: Exempel på konkreta åtgärder

Exempel på konkreta miljöförbättrande och kunskapshöjande åtgärder

- Vattenvårdande mark- och dikesröjning (skörda vass, föryngra al bestånd, avfasning av dikeskanter etc.)
- Möten, seminarier och informationsträffar för samarbetspartners, markägare, jordbrukare och allmänheten.
- Informationsmaterial och skyltar om de åtgärder som vidtas.
- Informationsmaterial och skyltar om vattenskydd.
- Integrerade skyddszoner (även kallat "dike före dike" eller "fosforfälla") vid en eller flera platser för tillrinning till sjöarna. <https://vimeo.com/169744899> samt http://balticsea2020.org/images/Redaktionellt/Integrerade%20skyddszoner_webb.pdf
- Fosfordamm anpassad för bevattningsvatten (och skyddszon för breddning av avloppsvatten). http://www.naturumvastervik.se/index.php?id=s_60_155 samt <http://hushallningssallskapet.se/wp-content/uploads/2014/10/fanga-fosfor-dammar-filter-och-tvastegsdiken.pdf>
- Tvåstegsdiken http://www.naturumvastervik.se/index.php?id=s_60_173 samt <http://www.greppa.nu/atgarder/anlagg-tvastegsdiken.html>
- Mindre fosforfällor och filtreringslösningar för rening av näringsrikt dikesvatten i samarbete med projektet Waterchain och partnern Pyhäjärvi institutet i Finland http://www.pyhajarvi-instituutti.fi/english/default.asp?active_page_id=1 (på engelska) samt <http://hushallningssallskapet.se/wp-content/uploads/2014/10/fanga-fosfor-dammar-filter-och-tvastegsdiken.pdf>
- Inköp av mark alternativt långtidsarrenden (villkorade arrendeavtal med stränga miljökrav) av brukad mark intill vattentäktena. Åtgärden kan omfatta att köpa in mark som sedan endast skulle användas för ogrödd vall eller annan aktivitet med liten påverkan på vattentäktenas vattenkvalitet, alternativt att samarbeta med och föra diskussioner med markägare och arrendatorer kring t.ex. olika vattenvårdande åtgärder.

Komplettering: Landskapsregeringens strategier, program och visionära mål

Utvecklings- och tillväxtplan för ett hållbart Åland

Projektet är i linje med Ålands landskapsregerings utvecklings- och hållbarhets arbete och speciellt målsättningen med att "Allt vatten har god kvalitet" till år 2030. Projektet avser också arbeta enligt den metod/metodik som är fastslagen i "Omställning Åland, Strategisk planering för en hållbar framtid 2013-2051".

Komplettering: Tidplan

Miljöförbättrande åtgärder Långsjön och Markusbölefjärden

Utveckling av samarbete med berörda parter	Hösten 2016
Kostnadsförfrågningar för rådgivning om lämpliga åtgärder kring sjön Långsjön och Markusbölefjärden	Hösten 2016
Samarbete med utvald expert för projektering av genomförande av miljöförbättrande åtgärder	Vår 2017
Genomförande av miljöförbättrande åtgärder	Vår, sommar och höst 2017
Genomförande av informationsträffar i samarbete med expert	Vår och höst 2017
Framtagande av informationsmaterial	Vår och höst 2017

Framtagande av informationsmaterial

Miljöförbättrande åtgärder, t.ex;

Informationstavlor	Parallellt med genomförandet av åtgärderna.
Broschyrer och faktablad	Parallellt med genomförandet av åtgärderna.

Vattenskydd t.ex;

Informationstavlor, broschyrer och faktablad	Vår och höst 2017.
--	--------------------

Komplettering: Budget

Målsättningen är att med experthjälp ta fram så många åtgärdsförslag som möjligt för konkreta miljöförbättrande och/eller kunskapshöjande åtgärder inom Långsjöns- och Markusbölefjärdens tillrinningsområde.

Arbetsmetodiken omfattar ABCD metoden och strategisk planering för hållbar utveckling med vision i linje med "God vattenkvalitet, minimal näringsbelastning och god biologisk mångfald inom vattenskyddsområdet" och arbetet sker så långt det är möjligt i samarbete med berörda åländska parter, bland annat; miljöbyrån, jordbruksbyrån, skogsbruksbyrån, ÅMHM, Ålands fastighetsverk, hushållningssällskapet.

Mot bakgrund av att målsättningen är att få fram så många åtgärdsförslag som möjligt samt att även genomföra ett par konkreta miljöförbättrande åtgärder hoppas vi att det kan finnas en viss flexibilitet i användandet av beviljade medel och en förståelse för att ovanstående budget är en uppskattning på hur fördelningen av medel kan komma att se ut vid genomförande under ett drygt år med ovanstående till buds medel.

Expert kostnader 15.000 euro

Rådgivning, projektering, resor.

Miljöförbättrande åtgärder (enlig exemplen ovan) 30.000 euro

* Målsättningen är att genomföra minst två konkreta ("spaden i marken" projekt) miljöförbättrande åtgärder inom Långsjöns- och Markusbölefjärdens tillrinningsområde.

Informationsträffar (experter, lokal, teknik, kaffe etc.) 2.000 euro

Informationstavlor om de konkreta miljöförbättrande åtgärderna som genomförs (3 st) 6.600 euro

Arbetskostnad layout/st 1200

Tryck och ställningar 1000

Broschyr om vidtagna åtgärder samt vattenskydd och dricksvatten 1.700 euro

Arbetskostnad layout 1200

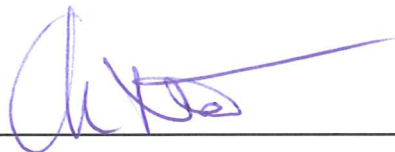
Tryck 500

* Kostnaderna är uppskattade utifrån tidigare liknande projekt och tidigare förfrågningsunderlag.

Totala kostnader: 55.300 euro

Sökta medel 50.000 euro

Högaktningsfullt,

Christian Nordas, VD

13.9.2016